

Aanbevelingen JongRES: commissievergadering M&M 7 september

Goedemiddag Statenleden,

Wij van JongRES Nederland hebben ons in de afgelopen drie jaar ingezet om de mening van jongeren (18-35) over de RES/energietransitie op te halen. Op basis hiervan hebben wij zes aanbevelingen voor u. Wij verwachten dat u deze aanbevelingen ter harte neemt.

JongRES Nederland is een actieve club jongeren die voortdurend in gesprek is met de energieregio's, provincie, gemeenten en uiteenlopende maatschappelijke organisaties. In de afgelopen drie jaar hebben wij gemerkt dat steeds meer gemeenten in de provincie Utrecht het belang inzien om jongeren te betrekken bij vraagstukken die verbonden zijn met de opwek van duurzame energie op land. Als JongRES kunnen we hierbij de stem van de jongeren vertegenwoordigen. Waar we staan, ziet u in onze zes aanbevelingen.

Zes aanbevelingen

1) Houdt vast aan de ambitie van 3,05 TWh duurzame opwek in de provincie Utrecht in 2030 Drie RES regio's zetten zich in om deze ambitie aan duurzame energieopwek waar te maken, Amersfoort 0,5 TWh, U16 1,8 TWh en FoodValley 0,75 TWh (incl. Gelderse deel). Wanneer het niet mogelijk is om een zoekgebied voor de opwek van zonne- en/of windenergie uit de RES 1.0 te behouden, betekent dit dat er een nieuw zoekgebied voor in de plaats moet komen of dat er op andere locaties meer duurzame energie opgewekt wordt. De ambitie wordt hoe dan ook gerealiseerd!

2) Feiten en visie, en daadkracht

Zorg ervoor dat statenleden en uw collega's bij de gemeenteraden met de portefeuille duurzaamheid goed geïnformeerd zijn. Toon daarnaast vooral ook daadkracht. Inwoners hebben op jouw (partij-)plan gestemd, veel (met name) voorstanders van verduurzaming verwachten dat deze plannen worden uitgevoerd, en zitten daarom in vervolgbijeenkomsten niet meer aan tafel. Wij hebben u hier mandaat voor gegeven!

3) Betrek jongeren in besluitvormingsprocessen en adviestrajecten

De energietransitie en het nakomen van de afspraken uit het Nationaal Klimaatakkoord is bepalend voor onze toekomst. Zorg er voor dat jongeren meepraten, dit kan op een aantal manieren:

- Benoem een jongerenambassadeur. Hij/zij kan op scholen met jongeren het gesprek aangaan, en zijn of haar bevindingen delen met de gemeenteraad.
- Indien de provincie ervoor kiest om een burgerberaad in te stellen als adviesorgaan, kies ervoor om ten minste 40% van de deelnemers jonger dan 35 jaar te laten zijn.
- Pas de manier van communiceren aan. Jongeren worden momenteel onvoldoende bereikt, dit komt mede door de manier van communicatie, deze sluit niet aan bij de doelgroep. Stel een strategie rondom participatie op en maak duidelijk wat met welke input wordt gedaan.
- Vraag jongeren om mee te denken over lokale knelpunten; hierdoor zijn ze meer betrokken en het kan leiden tot nieuwe inzichten (aan beide kanten) en concrete creatieve oplossingen.

4) Een eerlijk verhaal met verfrissende ideeën

Het is belangrijk om de kansen en voordelen van de energietransitie centraal(er) te stellen, zonder voorbij te gaan aan de zorgen en de bezwaren van bewoners. De huidige vergezichten, vaak in de vorm van beelden die de noodzaak van de energietransitie laten zien (en de kosten daarvan) verliezen hun kracht. De kansen en voordelen van de energietransitie moeten duidelijker voor inwoners zodat het straks niet meer gaat over: “we moeten verduurzamen”, maar over “we mogen verduurzamen”.

5) Zet in op een gemeentelijk ‘iconisch’ energieproject

De gemeente kiest / ontwikkelt een iconisch energieproject. Een iconisch project bevestigt de potentie van de energietransitie en het beleid van de gemeente. De gemeente denkt samen met een betrokken groep jongeren na over wat dit ‘iconische’ energieproject omvat en ontwikkelt dit samen met de buurt.

6) Koppel de RES en de bredere energietransitie aan andere lokale uitdagingen De energietransitie biedt koppelkansen met andere belangrijke maatschappelijke thema's, zoals energiearmoede, hoge gasprijs (slechte woningisolatie) vergroening van de omgeving, het klimaatneutraal maken van de gemeente of het versterken van de sociale cohesie van wijken en buurten. Ook burgers met een kleiner vermogen moeten de mogelijkheid hebben om mee te kunnen doen. Dit is belangrijk omdat burgers dan niet alleen de lasten, maar juist ook de lusten van duurzame projecten - en dus de energietransitie - ervaren.

Wij zijn ervan overtuigd dat u met het overnemen of ten minste het meenemen van onze aanbevelingen – en dus luisteren naar de stem van jongeren – een groot deel van uw kiezers aanspreekt. Wij zien dan ook onze aanbevelingen (in welke vorm dan ook) graag terug. Natuurlijk staan wij open om deze punten in een gesprek toe te lichten en/of na te denken over concrete invulling ervan.

JongRES: Het belang van jongerenparticipatie in de RES en bredere energietransitie De komende jaren worden in veel gemeenten energieprojecten in uitvoering gebracht en wordt door alle gemeenten gevraagd bij te dragen aan de RES 2.0. In de afgelopen periode zijn door JongRES verschillende initiatieven opgezet om jongeren te betrekken bij de RES en vraagstukken op het gebied van de energietransitie. Uit de jongerentafels die wij hebben georganiseerd en andere voor en door jongeren georganiseerde bijeenkomsten blijkt dat jongeren actief mee willen denken over het inkaderen van de duurzaamheidsambitie(s) in de eigen woonplaats. Dit blijkt ook uit landelijk en regionaal onderzoek: jongvolwassenen (19-30 jaar) willen betrokken zijn bij dit proces^[1]. Dus raden, besturen en jongeren willen hetzelfde, namelijk dat jongeren meepraten, meedenken en meedoen.

De transitie naar duurzame opwek van elektriciteit maken we graag samen!

Met vriendelijke groet,

JongRES coördinator Midden-Nederland; vertegenwoordiger Amersfoort

E: midden@jongeresnederland.nl; amersfoort@jongeresnederland.nl

^[1] Door I&O research is een enquête uitgezet waaraan zo'n 8.000 jongeren hebben meegedaan. Resultaten van dit onderzoek zijn hier (<https://www.ioresearch.nl/actueel/jongeren-positief-over-duurzame-energie/>) te vinden. De resultaten voor elke RES zijn ook apart beschikbaar, neem hiervoor aub contact op.